

Ecologisch Onderzoek

'Hofjes van Dronen' te Bodegraven

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek 'Hofjes van Dronen' te Bodegraven
Projectnummer	20A056-1
Datum uitgave	Juli 2020
Samengesteld door	██████████, medewerker Watersnip Advies ██████████, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. Postbus 3119 3502 GC Utrecht
Contactpersoon opdrachtgever	██████ ██████

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	LOCATIEBESCHRIJVING	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Plannen	6
3	TOETSINGSKADER.....	7
3.1	Europese richtlijnen	7
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	7
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>7</i>
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	<i>10</i>
3.2.3	<i>Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).....</i>	<i>11</i>
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	Methode.....	13
4.2	Flora	13
4.3	Fauna	14
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	<i>14</i>
4.3.2	<i>Vissen</i>	<i>14</i>
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	<i>14</i>
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	<i>15</i>
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>15</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	<i>16</i>
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	<i>17</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	25
5.1	Conclusies en aanbevelingen	25
5.2	Algemene Zorgplicht	26
6	BRONNEN.....	27

1 Inleiding

Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. is voornemens, in samenwerking met Slokker Vastgoed en Brookland, het voormalig bedrijventerrein Dronenhoek te Bodegraven te herontwikkelen. Het voormalige bedrijventerrein wordt herontwikkeld naar een nieuw woongebied, genaamd 'Hofjes van Dronen'.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming -Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Omgevingsbeleid, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In juni 2020 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Op dit moment zijn er in Natura2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' (2,5 km) nog geen stikstofgevoelige habitattypen aangewezen. Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' hebben habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Voor de nieuwe ontwikkeling dient daarom getoetst te worden of er sprake is van stikstof depositie op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Flora §4.2	Nee
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bunzing, Egel, Wezel en Meerkikker, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Vissen §4.3.2	Nee
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Ja, te verwachten aanvullend onderzoek vindt plaats en is reeds opgestart in het voorjaar van 2020.
Overige soorten §4.3.7	Nee

2.2 Plannen

Samen met Slokker Vastgoed en Brookland herontwikkelt Janssen de Jong Projectontwikkeling B.V. voormalig bedrijventerrein Dronenhoek. Het nieuwe woongebied krijgt de naam 'Hofjes van Dronen'. Het gebied ligt rond Oud Bodegraafseweg 78 en 79, Jacob Vreekenplein 1, Binnenweg 2-4 en Dronensingel 1 te Bodegraven. Ook de Oud Bodegraafseweg in het plangebied wordt heringericht. De bomen in het plangebied blijven grotendeels staan en na de herinrichting worden er bomen bij geplant.

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstrend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden

aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 2). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 3: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein', dit gebied ligt 2,5 km ten zuiden van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' ligt 2,8 km ten noorden van het plangebied.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn: Noordse woelmuis, Bittervoorn, Gestreepte waterroofkever, Groenknolorchis, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Rivierdonderpad, Zeggekorfslak, Grote zilverreiger, Kolgans, Krakeend, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Smient, Snor, Zwarte stern en Zwartkopmeeuw.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Grote zilverreiger en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied is niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Figuur 3: Ligging Natura2000-gebieden t.o.v. plangebied (rode stip) (bron: www.pzh.nl)

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Bodegraven. Er wordt een klein aantal bomen gekapt en struiken verwijderd. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

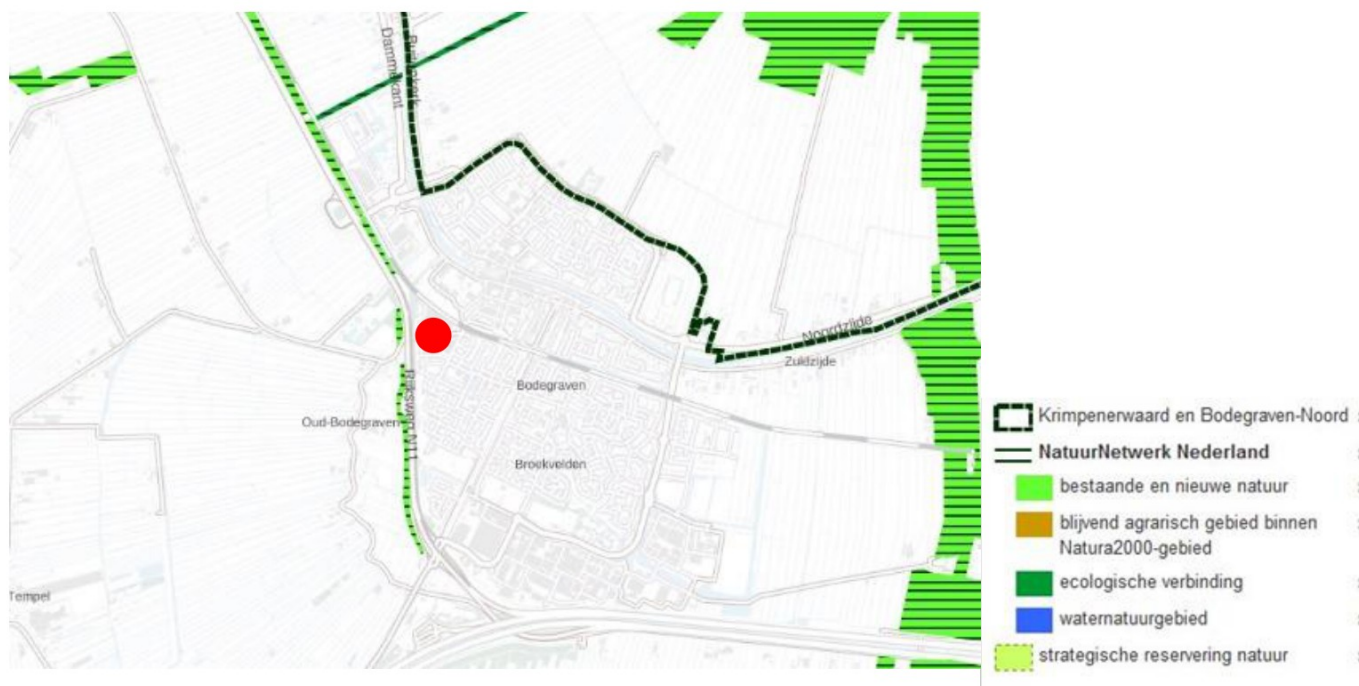
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 3). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van de bedrijfsgebouwen en bouw van de woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 4: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl)

3.2.3 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening (1 april 2019) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 1 april 2019 is het Omgevingsbeleid in werking getreden. In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zuid-Holland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht. De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening.

In het nieuwe Omgevingsbeleid zet de provincie in op een betere relatie tussen stad en land. En een betere samenhang tussen de verschillende functies binnen de groene ruimte, zoals landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie. Er moet een samenhangend stelsel komen van de verschillende groene ruimtes en de stad, de zogenoemde groenblauwe structuur. Bescherming van natuurgebieden en het Natuurnetwerk Nederland zijn hiervan belangrijke onderdelen.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld. Deze beleidsregel is opgenomen in de Omgevingsverordening.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS);
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Omgevingsvisie en Omgevingsverordening en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Er ligt 'belangrijk weidevogelgebied' 450 m ten noordwesten van het plangebied. Tussen het plangebied en het 'belangrijk weidevogelgebied' ligt de druk bereden N11. Er is door de ligging aan de N11 en het afnemen van vrachtverkeer geen schade te verwachten door de geplande werkzaamheden.

*Figuur 5: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (rode stip)
(bron:ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)*

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op woensdag 3 en 17 juni 2020 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie op 3 en 17 juni een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

In het plangebied zijn verschillende algemene plantensoorten aangetroffen zoals, Veldbies, Rode klaver, Moerasrus, Boerenwormkruid, Hedera, Fluitekruid, Melkdistel en diverse soorten grassen.

In het plangebied groeien bomen en struiken zoals Acacia, Esdoorn, Spaanse aak, Sierpeer, Sneeuwbes, Braam, Es, Vlier en Struikwilg. Langs de Dronensingel staat een mooie rij met Lindes.

In pand 3 werd op een deel van de bovenverdieping Tongvaren en Dubbelloof aangetroffen. Deze groeien op het vochtig geworden laminaat.

Figuur 6: Dubbelloof (links), Tongvaren (rechts) in pand 3 op een etage

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Kauw, Tijftjaf, Zwartkop en Merel. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden.

Figuur 7: Kauwtjes bij Dronensingel 1

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De daken zijn voor deze soorten ongeschikt. Het betreft in het plangebied platte daken die bedekt zijn met bitumen, grind en damwandplaten. Vogels als de Gierzwaluw en Huismus zijn tijdens de inventarisatie niet waargenomen in het plangebied. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissen voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Er is geen water aanwezig in het plangebied. Er worden binnen het plangebied geen beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de Meerkikker (allen Wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). Er zijn geen sloten aanwezig binnen het plangebied. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Boomkikker (Wnb-hrl, Rode lijst status 'bedreigd') en Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') (0-1km) voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich

makkelijk kan ingraven. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. De habitat van de Rugstreppad is niet aanwezig in het plangebied. Er zijn geen rommelhoekjes of braakliggende zandhopen aanwezig. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Boomkikker stelt hoge eisen aan zijn leefgebied met voorkeur voor 'bos en struweel'. Bij zijn leefgebied op het land buiten de voortplantingstijd is het belangrijk dat er zonnig gelegen zoom- en mantelvegetaties, vegetaties van meerjarige kruiden en braamstruwelen. Om zich voort te planten kiest de Boomkikker matig voedselrijk water dat visvrij is en zonnig gelegen. De oever- en watervegetatie dient goed ontwikkeld te zijn. De habitat van de Boomkikker is niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat er geen beschermde reptielen voorkomen in het plangebied. Het gebied is voor de Ringslang (voorkomend langs de A12 in de Reeuwijkse Hout) niet geschikt. Het plangebied is geen rustige plek, er is geen jachtbiotoop en er zijn geen broedhopen aanwezig.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bunzing, Egel en Wezel (allen Wnb-andere soorten) (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde zoogdiersoorten voorkomen in het plangebied.

Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (0-1km), Baardvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. In het kader van het vleermuisprotocol is een bouwkundige inspectie uitgevoerd.

Hieronder volgt de beschrijving van de panden, zie figuur 2 voor de nummering.

Pand 1 (foto's pagina 19)

Het pand betreft een grote hal waarin 2 bedrijven zijn gevestigd met handel in houtwaren en een aannemersbedrijf. De ondermuur van het pand bestaat uit een stenen muur met in de bovenste rij open stootvoegen aan de noord- en westzijde, het bovenste deel van het pand bestaat uit metalen damwandplaten. Aan de zuidzijde zijn allen ventilatie openingen onderin in de stenen muur aanwezig, ongeveer een halve meter vanaf de grond. Aan deze kant is de bovenmuur met metalen damwandplaten strak afgewerkt. Het dak is bedekt met geïsoleerde damwandplaten met dakramen. Enkele van deze dakramen zijn lek. De binnenmuren zijn deels afgewerkt met gladde platen zonder kieren of gaten. Op het buitenterrein liggen betonplaten en ligt op kleine schaal houtopslag op lage stapels. Hier is ook een deel van het terrein in gebruik door een autobedrijf dat handelt in occasions.

Pand 2 (foto's pagina 20)

Het pand betreft een voormalig distributiecentrum waar nu een aantal bedrijven in gevestigd zijn. De bedrijven gebruiken dit pand als opslag. Het pand heeft een ondermuur van steen en beton met daarboven metalen damwandplaten. Aan de westkant is een rij laadperrons aangebracht. Het platte dak is opgebouwd uit damwandprofiel dakplaten. Een deel van de zuidelijke muur is ongeveer 3 meter hoog opgebouwd uit steen zonder spouwopeningen. Ook hier is de bovenmuur van damwandplaten. Het westelijke deel van deze muur is opgebouwd uit metalen damwandplaten. Aan de zuidkant van dit pand ligt een open terrein dat gebruikt wordt als parkeerplaats voor vrachtwagens en aanhangers.

Pand 3 (foto's pagina 21)

Dit pand betreft een voormalige orgelfabriek van Eminent. In later tijden heeft het als distributiecentrum van Blokker gefungeerd. Het gebouw is steeds verder uitgebreid met

Figuur 2: Het plangebied met de panden 1-5

aangebouwde hallen en kantoren. Het pand dient nu alleen nog als opslag van materialen. Het pand is erg vochtig, muff en er groeit overal schimmel. Op de bovenverdieping is het zo vochtig dat er zelfs Dubbelloof en Tongvaren groeit (zie foto's figuur 6). Het pand heeft een plat dak met bitumen. De noordoostkant van het pand is opgebouwd uit een stenen ondermuur met een bovenmuur van beglazing. Aan deze kant van het pand, tussen het pand en de spoorlijn, staat een rij bomen en struiken. In de lichtstraten in het dak is het glas eruit gehaald en vervangen door plaatwerk. Het kantoor wat bij dit pand hoort ligt aan het Jakob Vreekenplein. Het kantoor is voor anti-kraak bewoond geweest. De beheerder van het pand zorgt steeds dat kapotte ramen en andere delen worden gerepareerd zodat ongewenste bewoners worden geweerd. Het Jakob Vreekenplein is deels begroeid met braamstruiken en er staan bomen als Esdoorn en Vlier.

Pand 4 (foto's pagina 22)

Dit pand betreft een voormalige bakkerij, Van Welzen. Het is gevestigd aan Dronensingel 1. Op dit moment wordt het gebouw gebruikt voor opslag en is er nu een sportschool gevestigd. Het pand is opgebouwd uit diverse hallen met verdiepingen en kantoren op de begane grond met plat dak met lichtkoepels. Het is opgetrokken uit muren van baksteen met glaswerk in metalen kozijnen, trespas boeidelen, plaatwerk en damwandplaten. Er werden in het gebouw enkele resten van dode vogels aangetroffen. Het ging om jonge kauwtjes.

Pand 5 (foto's pagina 23)

Pand 5 is in gebruik door Domburg interieurbouw en aannemerswerk. Het kantoorgedeelte op de hoek Binnenweg 4 en Oud Bodegraafseweg is opgebouwd uit muren van bakstenen met veel glas met langs de bovenrand open stootvoegen. Het hele pand heeft een plat dak. Het deel van het pand tussen Binnenweg 2 en 4 heeft grote garagedeuren. Binnenweg 2 betreft een woning.

Bomen en struiken (foto's pagina 24)

Er verdwijnt een klein aantal bomen op het midden van het bedrijventerrein langs de Oud Bodegraafseweg. In de nieuwe plannen zullen ook nog nieuwe bomen aangeplant worden. Dit zal de functie van het foerageergebied niet aantasten aangezien de belangrijkste bomen waarbij gefoerageerd wordt blijven staan. Dit foerageren betreft voornamelijk de lindes die aan de Dronensingel staan, de bomenrij langs de N11 en de bomen bij woningen aan de Dronenhoek. Uit het reeds opgestarte aanvullende onderzoek met betrekking tot vleermuizen is gebleken dat de lindes een sterke functie als foerageergebied hebben voor de aanwezige vleermuizen. Er is in pand 4 een vleermuisverblijf aangetroffen waarvan is waargenomen dat de vleermuizen intensief jagen bij de lindes zowel tijdens het uitvliegen als tijdens het zwermen in de ochtend. Met deze lindenlaan dient dan ook zeer zorgvuldig te worden omgegaan.

Conclusie

De aanwezigheid van vleermuizen kan niet worden uitgesloten met name het pand aan de Dronensingel 1 en Binnenweg 2 en 4. Het aanvullend onderzoek met betrekking tot vleermuizen is reeds opgestart.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Gevlekte witsnuitlibel (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'bedreigd') en Groene glazenmaker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'bedreigd') voor komen in de omgeving van het plangebied (0-1 km).

Het leefgebied van de Gevlekte witsnuitlibel bestaat uit verlandingszones van laagveenmoerassen, bosplassen, hoogveen- en heide vennen en op de hoge zandgronden en randzones van hoogveen. Ook in de duinen komt deze soort voor. Het water waarin deze soort leeft zijn helder, ondiep, matig voedselrijk en beschut met een matig tot rijke (oever)vegetatie.

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer.

Voor bovenstaande soorten geldt dat de gewenste habitat niet voorkomt in het plangebied. Er komen geen sloten voor in het plangebied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Foto's pand 1:

Foto's pand 2:

Interieur en buitenterrein van pand 2, het distributiecentrum. Nu deels gebruikt voor opslag van inboedels.

Foto's pand 3:

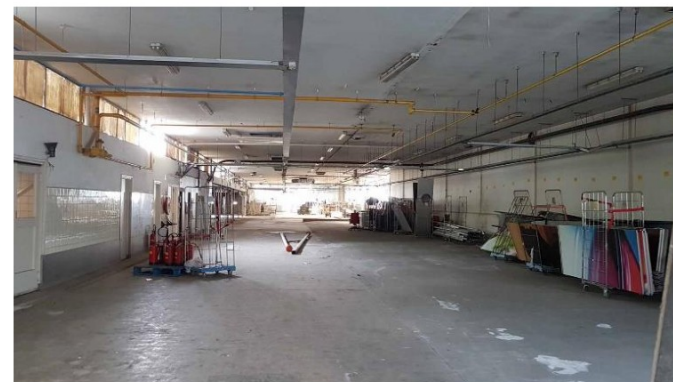

De oude Eminentfabriek

Foto's pand 4:

Resten van een dode Kauw

De oude koekjesfabriek/bakkerij van Van Welzen

Foto's pand 5:

Binnenweg 2

De woning op Binnenweg 4

Foto's bomen en struiken in het plangebied:

De waardevolle rij Lindes aan de Dronensingel

Het opgeschoten groen aan Jakob Vreekenplein 1, wordt regelmatig ingekort

Bomenrij tussen spoorlijn en plangebied richting westen

Groenstrook op Oud Bodegraafseweg

Op de achtergrond groenstrook langs de N11

Bomen en struiken in de Dronenhoek

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Op dit moment zijn er in Natura2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' (2,5 km) nog geen stikstofgevoelige habitattypen aangewezen. Natura2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' hebben habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Voor de nieuwe ontwikkeling dient daarom getoetst te worden of er sprake is van stikstof depositie op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Flora §4.2	Nee
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bunzing, Egel, Wezel en Meerkikker, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Vissen §4.3.2	Nee
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Ja, te verwachten aanvullend onderzoek vindt plaats en is reeds opgestart in het voorjaar van 2020.
Overige soorten §4.3.7	Nee

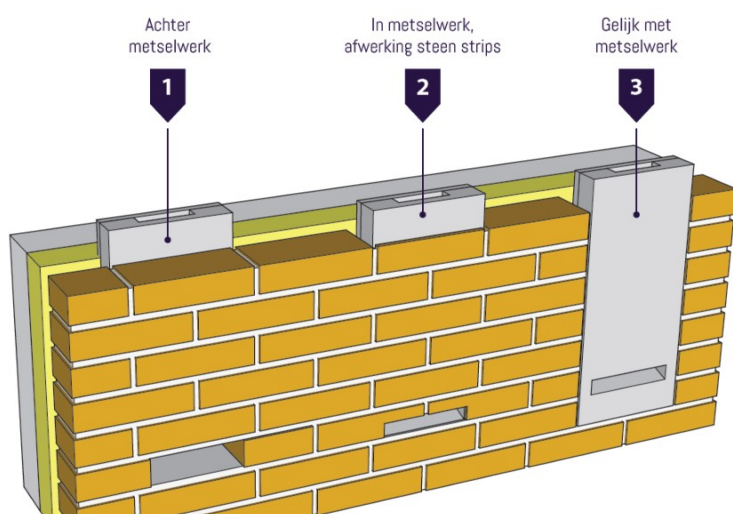
5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuur-inclusief bouwen

De ontwikkelaar heeft de intentie om voor de nieuwbouw binnen het plangebied gebruik te maken van natuur-inclusief bouwen. In de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen door het inbouwen van nestkasten en vleermuiskasten. Er zijn tegenwoordig vele interessante mogelijkheden voor het creëren van ruimtes voor vogels en vleermuizen op de markt. Enkele aanbieders zijn: Faunaprojecten.nl, Veldshop.nl, Vivarapro.nl.

Wat betreft straatverlichting wordt geadviseerd om amberkleurige Led-verlichting te plaatsen die voornamelijk naar beneden gericht is. Dit om verstoring door licht voor foeragerende vleermuizen te vermijden.

Figuur 8: Mogelijkheden plaatsing van vleermuiskasten in een gevel

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017
6. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsvisie, Omgevingsbeleid Zuid-Holland*, gewijzigd ontwerp, 22 januari 2019
7. Provincie Zuid-Holland, *Omgevingsverordening Zuid-Holland*, 22 februari 2019
8. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018 tot 1 april 2019
9. '© NDFD - quickscanhulp.nl 02 juni 2020'

Geraadpleegde internetsites:

10. www.rijksoverheid.nl
11. www.bij12.nl
12. www.rvo.nl
13. www.regelink.net
14. www.ravon.nl
15. www.vleermuis.net
16. www.zuid-holland.nl
17. www.zoogdiervereniging.nl
18. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/
19. www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html
20. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+31 (0)182-395460

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

